

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Dato: 25. maj 2005

Dokument nr. 240585
2. Kontor
Sagsbehandler
Marjun Egholm

Folketingets Retsudvalg

Med brev af 10. maj 2005 (Ad L 130 – spørgsmål 1) har udvalget bedt om min besvarelse af følgende spørgsmål:

”1. Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra Carina Wøhlk, Helsingø, jf. REU L 130, bilag 1.”

Svar:

Siden 1995 har der været en grundig drøftelse inden for folkekirken af holdningen til kirkens medvirken i forbindelse med registreret partnerskab.

Samtidig har der været en løbende offentlig debat om, hvorvidt der bør være mulighed for, at partnerskab mellem to mennesker af samme køn kan indgå ved en kirkelig eller religiøs handling, der er en parallel til kirkelig vielse af en mand og en kvinde.

Men bortset fra FORN SIDR – Asa og Vanesamfundet i Danmark er der ikke nogen, som på vegne af et trossamfund uden for folkekirken har bedt om at få muligheden.

Jeg må samtidig konstatere, at der inden for folkekirken fortsat er meget delte meninger i dette spørgsmål.

Folkekirkens biskopper har på grundlag af et folkekirkeligt udvalgsarbejde, som mundede ud i offentliggørelse af rapporten ”Registreret partnerskab, samliv og velsignelse” i maj 1997, gentagne gange drøftet emnet. De er ikke enige om det ønskelige i at udfærdige et ritual, men de er enige om at tage afstand fra den i nogle sammenhænge fremførte kristelige fordømmelse af mennesker, der har valgt at leve sammen i registreret partnerskab.

Biskopperne udtrykte deres opfattelse af forskellen mellem ægteskab og partnerskab i en presseudtalelse den 28. oktober 1997, som blev udarbejdet efter ovennævnte udvalgsarbejde om forslag om kirkelig velsignelse af registreret partnerskab.

Det hed i denne udtalelse bl.a.:

”Biskopperne fastholder ægteskabet som Guds gode ordening for livsfællesskabet mellem mand og kvinde og som ramme om familiens liv og børnenes opvækst. Vi fastholder synet på ægteskabet, som det kommer til udtryk i de bibelske skrifter og vor kirkelige tradition. Dette syn på ægteskabet anfægtes ikke af, at der er mennesker, der lever i registreret partnerskab. Det registrerede partnerskab henter ikke sin begrundelse eller identitet i ægteskabet, men i de pågældendes ønske og dermed egen ansvarlige beslutning om at ville leve deres liv i forbundethed med et menneske af samme køn.”

Samtidig med at biskopperne med disse ord gav udtryk for, at der er væsentlige forskelle mellem ægteskab og partnerskab mellem to mennesker af sam-

samme køn, så understregede de, at de ”tager samstemmende afstand fra en kristelig fordømmelse af mennesker, som åbent har tilkendegivet og truffet beslutning om at leve sammen i registreret partnerskab.”

I udtalelsen hed det videre:

”...Alene af hensyn til det kirkelige fællesskab er det derfor vor opfattelse, at der ikke bør institutionaliseres nye ritualer på dette område. Hensynet til det kirkelige fællesskab indebærer, at der i folkekirken må være mulighed for at imødekomme et ønske om en gudstjenestelig markering af indgåelse af registreret partnerskab. Ifølge gældende kirkelig lovgivning er der en sådan mulighed...”

Biskopperne pegede altså på, at den folkelige og kirkelige debat havde vist stor modstand mod en kirkelig institutionalisering af registreret partnerskab med et autoriseret ritual for velsignelse af et allerede registreret partnerskab og de henviste i stedet til, at den kirkelige lovgivning giver mulighed for, at en præst i folkekirken, som er villig dertil, kan imødekomme et ønske om en gudstjenestelig markering af indgåelse af et registreret partnerskab.

Biskopperne har i begyndelsen af januar 2005 på baggrund af bl.a. erfaringer fra de gudstjenestelige markeringer i tiden efter 1997 og debatten om emnet offentliggjort følgende udtalelse om spørgsmålet:

”Udtalelse fra biskoppernes møde i januar 2005 om registreret partnerskab. Der blev opnået enighed om følgende fællesudtalelse:

I oktober 1997 udsendte biskopperne en fælleserklæring om et evt. kirkeligt velsignelsesritual for registreret partnerskab. Konklusionen var, at biskopperne ikke fandt, at der burde udformes nye ritualer på dette område. Derimod henviste biskopperne til muligheden af at foretage en gudstjenestelig markering i anledning af indgåelse af registreret partnerskab.

På baggrund af erfaringerne fra de gudstjenestelige markeringer i de forløbne år, de politiske udmeldinger og stadig skarp debat om emnet, ønsker biskopperne i enighed som i 1997 at tage afstand fra en kristelig eller menneskelig fordømmelse af homoseksualitet og homofilt samliv. Vi betragter fortsat det registrerede partnerskab som en god ramme om et sådant samliv.

Biskopperne præciserer, at de bibelske udsagn om homoseksualitet ikke kan anvendes i en fordømmelse, idet evangeliets helhedssyn vejer tungere i denne sag end enkeltstående bibelord.

Erik Norman Svendsen, Jan Lindhardt, Søren Lodberg Hvas, Kjeld Holm, Holger Jepsen, Kresten Drejergaard samt Sofie Petersen udsender en vejledende ordning for gudstjenestelig velsignelse af par, der har indgået registreret partnerskab, mens Lise-Lotte Rebel, Niels Henrik Arendt, Karsten Nissen samt Elisabeth Dons Christensen ikke kan tiltræde en sådan udsendelse.

Hans Jacob Joensen deltog ikke i drøftelserne af dette punkt, da lov om registreret partnerskab ikke gælder for Færøerne.”

Det er for mig at se værd at bemærke, at biskopperne i denne seneste udtalelse atter udtrykker enighed om at tage afstand fra en kirkelig eller menneskelig fordømmelse af homoseksualitet og homofilt samliv.

Senest har seks af biskopperne samt biskoppen over Grønlands stift endvidere besluttet at udsende en vejledende ordning for en gudstjenestelig velsignelse for par, der har indgået registreret partnerskab. Der er ikke tale om en velsignelse af et registreret partnerskab, men om en gudstjenestelig velsignelse for to personer, der har valgt denne måde at leve sammen på.

Jeg kan konstatere, at den fremherskende opfattelse såvel i folkekirken som i andre kristne trossamfund, der virker i Danmark, er, at ægteskab og partnerskab mellem to mennesker af samme køn er væsentligt forskellige forhold, og at det ikke er muligt at ligestille ægteskab og partnerskab i den kirkelige forståelse og praksis. Det er min vurdering, at det også blandt de ikke-kristne trossamfund i Danmark er den fremherskende opfattelse, at ægteskab og partnerskab mellem to mennesker af samme køn er væsentligt forskellige forhold, som ikke kan ligestilles i den religiøse forståelse og praksis.

En ændring af loven således, at der bliver mulighed for, at præster eller andre i lignende stillinger kan medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab, hvis trossamfundet ønsker det, kan derfor godt opfattes som utidig politisk indblanding i trossamfundenes indre anliggender, så længe der ikke fra trossamfundene selv er udtrykt markante ønsker om at få åbnet for en sådan mulighed.

Opfattelsen af ægteskab og partnerskab mellem to mennesker af samme køn er til dels teologisk eller trosræssigt begrundet, uanset om man ser på det fra folkekirkelig side eller fra et andet kristent eller ikke-kristent trossamfunds side. Opfattelsen bygger til dels også på kulturelt betingede forudsætninger.

Kulturelt betingede forudsætninger er altid under forandring og der findes eksempler på, at sådanne forandringer i løbet af nogen tid har påvirket religiøse opfattelser og religiøs praksis.

Det vil muligvis også på et tidspunkt ske med hensyn til trossamfundenes holdning til praksis i forbindelse med indgåelse af registreret partnerskab. Men efter regeringens opfattelse er det imidlertid ikke sket på nuværende tidspunkt.

Bertel Haarder

/ Marjun Egholm